

RCKiK w Białymstoku		
Nr wersji: 01	SOP-CKiK-DIT-PZ-01	Strona zał. 1 z 2
Załącznik nr: 8	Wersja zał. nr: 01	Data: 25.09.2023

Instrukcja zlecenia, pobierania, przechowywania i transportu próbek do badań immunohematologicznych

1. Wzory zleceń badań immunohematologicznych w Zał.2, 3, 4, 5 – dostępne (lub do pobrania) na stronie internetowej CKiK.
 - 1.1. Dane obowiązkowe na zleceniu:
 - 1.1.1. Dane pacjenta: imię i nazwisko, PESEL, data urodzenia, płeć
 - 1.1.2. W przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL: nazwa i numer dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość pacjenta.
 - 1.1.3. W przypadku braku danych pacjenta: symbol "NN", płeć, numer księgi głównej podmiotu lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny pacjenta.
 - 1.1.4. Dane placówki zlecającej badanie
 - 1.1.5. Tryb wykonywania badania (normalny, pilny)
 - 1.1.6. Rozpoznanie: niezbędne informacje np. pacjent po przeszczepieniu KKM: data przeszczepienia KKM, grupa biorcy sprzed przeszczepienia oraz grupa krwi dawcy KKM, pacjent leczony przeciwciałami monoklonalnymi (np. Daratumumabem, Magrolimabem)
 - 1.1.7. Data i godzina pobrania materiału do badania
 - 1.1.8. Dane osoby pobierającej materiał do badań i podpis
 - 1.1.9. Oznaczenie lekarza i podpis
 2. Pobieranie próbek do badań
 - 2.1. Badania immunohematologiczne wykonuje się z próbki krwi pacjenta, oddzielnie w tym celu pobranej (np. nie należy wykonywać grupy krwi z tej samej próbki, która służyła do oznaczenia próby zgodności). Od zasady tej można odstąpić tylko w wyjątkowych, umotywowanych okolicznościach
 - 2.2. Osoba pobierająca jest zobowiązana do prawidłowego pobrania i opisanie probówek.
 - 2.2.1. Obowiązki osoby pobierającej materiał:
 - 2.2.1.1. Dokonanie jednoznacznej identyfikacji i weryfikacji tożsamości osoby, od której pobierana jest próbka krwi
 - 2.2.1.2. Oznakowanie probówki z pobraną krwią zgodnie z wymaganiami
 - 2.2.2. Wymagane dane na etykiecie probówki:
 - 2.2.2.1. Dane pacjenta: imię i nazwisko (drukowanymi literami), numer PESEL, a w razie jego braku data urodzenia, data i godzina pobrania
 - 2.2.2.2. W przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL: nazwa i numer dokumentu, na podstawie, którego stwierdzono tożsamość pacjenta
 - 2.2.2.3. W przypadku braku danych pacjenta: symbol "NN", płeć, numer księgi głównej podmiotu lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny pacjenta.
 - 2.2.2.4. W przypadku noworodka: syn lub córka, nazwisko, imię i PESEL matki, data i godzina urodzenia dziecka, data i godzina pobrania próbki
 - 2.3. Pobieranie materiału w zależności od rodzaju zleconych badań immunohematologicznych
 - 2.3.1. Oznaczenie grupy krwi i przeglądowe badanie przeciwciał odpornościowych – próbka krwi żyłnej pobrana na antykoagulant (EDTA) o objętości co najmniej 2 ml
 - 2.3.2. Oznaczenie grupy krwi noworodka – próbka krwi pępowinowej lub żyłnej pobrana na antykoagulant (EDTA) o objętości co najmniej 1,2 ml

RCKiK w Białymstoku		
Nr wersji: 01	SOP-CKiK-DIT-PZ-01	Strona zał. 2 z 2
Załącznik nr: 8	Wersja zał. nr: 01	Data: 25.09.2023

- 2.3.3. Próba zgodności – próbka krwi żyłnej pobrana na antykoagulant (EDTA) o objętości co najmniej 2 ml
- 2.3.4. Identyfikacja przeciwciał odpornościowych – próbki krwi żyłnej pobranej na skrzep o łącznej objętości co najmniej 10 ml oraz próbki krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o łącznej objętości co najmniej 5 ml l
- 2.3.5. Diagnostyka niedokrwistości autoimmunohemolitycznej typu ciepłego - próbki krwi żyłnej pobranej na skrzep o łącznej objętości co najmniej 20 ml oraz próbki krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o łącznej objętości co najmniej 8 ml
- 2.3.6. Diagnostyka niedokrwistości autoimmunohemolitycznej typu zimnego – próbka krwi żyłnej pobrana na skrzep o łącznej objętości co najmniej 15 ml oraz próbki krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o łącznej objętości co najmniej 8 ml. Materiał do badań powinien być pobrany i dostarczony niezwłocznie do CKiK z zachowaniem temperatury 37°C
- 2.3.7. Analiza reakcji poprzetoczeniowej – próbki krwi żyłnej pobranej na skrzep o łącznej objętości co najmniej 8 ml oraz próbki krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o łącznej objętości co najmniej 5 ml, próbki pobrane po przetoczeniu oraz próbki krwi, z których wykonana była próba zgodności w pracowni podmiotu, a także segmenty drenów przetoczonych składników krwi
- 2.4. DIT/Pracownia zastrzega sobie prawo do żądania innego rodzaju lub innej objętości materiału do badań po uprzedniej konsultacji telefonicznej.
- 2.5. DIT/Pracownia może przyjąć materiał do badań pobrany w inny sposób tylko w uzasadnionych przypadkach, np. badanie w trybie pilnym, trudności w pobieraniu.
- 2.6. Próbkę krwi po pobraniu należy niezwłocznie dostarczyć do CKiK, a jeżeli jest to niemożliwe próbkę należy przechowywać i transportować w temperaturze zgodnie z wymaganiami podanymi w Tabeli nr 1.

Tabela 1. Dopuszczalny czas dostarczenia i temperatura podczas transportu próbek krwi pełnej do badań immunoematologicznych

Rodzaj badania	Temperatura (18-22°C)	Temperatura 2-8°C	Temperatura 37°C
Próba zgodności	Do 12 godzin	Do 12 godzin	Natychmiast
Oznaczanie grupy krwi, fenotypu, identyfikacja przeciwciał	Do 24 godzin	Do 5 dni	Natychmiast